

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ
PAŽYMA

**DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS
NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2003 M. BIRŽELIO 17 D.
NUTARIMO NR. 772 „DĖL LIETUVOS NACIONALINĖS UNESCO KOMISIJOS NUOSTATŲ
PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO (TAP Nr. 20-1634; TAIS Nr. 20-8919(3)
Vilnius**

Projekto rengėjas: Kultūros ministerija.

Projekto tikslas: aktualizuoti ir suderinti Lietuvos nacionalinės UNESCO komisijos (toliau – Komisija) nuostatus, siekiant *užtikrinti Lietuvos įsitraukimą į UNESCO veiklą proporcingai skiriant dėmesį visoms UNESCO kompetencijos sritims* (švietimas, mokslas, kultūra, informacija), stiprinti Komisijos vaidmenį visose UNESCO veiklos srityse, užtikrinti sklandų informacijos srautų valdymą tarp kompetentingų institucijų, institucijų įsitraukimą ir ekspertinį dalyvavimą.

Dabartinė situacija: Lietuvos Respubliką 1991-10-07 priėmus į UNESCO, Vyriausybė sudarė Lietuvos nacionalinę UNESCO komisiją ir Vyriausybės 2003 06 17 nutarimu Nr. 772 patvirtino jos nuostatus. Vyriausybės 2020-05-20 posėdžio protokoliniu sprendimu pavesta Kultūros ministerijai kartu su Aplinkos ministerija, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Užsienio reikalų ministerija ir kitomis suinteresuotomis institucijomis įvertinti Komisijos nuostatų aktualumą ir iki 2020-07-01 pateikti Vyriausybei parengtą šio nutarimo pakeitimo projektą. (Vyriausybės kanceliarija nuo 2020-07-01 įgyvendina UNESCO nacionalinės komisijos sekretoriato teises ir pareigas).

Projekto esmė: naujos redakcijos Komisijos nuostatuose siūloma įtvirtinti, kad:

Komisija yra juridinio asmens teisių neturinti institucija, atskaitinga Vyriausybei, svarbiausi veiklos tikslai - prisidėti prie aktyvaus Lietuvos Respublikos dalyvavimo UNESCO veikloje ir UNESCO konvencijų, rekomendacijų nuostatų, programų ir projektų tikslų įgyvendinimo Lietuvos Respublikoje.

Komisijos sudėtį 4 metams tvirtina Ministras Pirmininkas (buvo- kultūros ministras), Komisiją sudaro 23 nariai (buvo - 25 nariai). Į Komisiją siūloma deleguoti atstovus:

- *Ministro Pirmininko -1; Seimo Kultūros komiteto -1; Seimo Švietimo ir mokslo komiteto -1;*
- *po vieną politinio pasitikėjimo valstybės tarnautoją iš Aplinkos ministerijos, Ekonomikos ir inovacijų ministerijos (vietoje VRM), Kultūros ministerijos, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos, Užsienio reikalų ministerijos (6 nariai);*
- *po vieną iš Lietuvos kultūros tarybos; KPD; Lietuvos mokslo tarybos; Nacionalinės švietimo agentūros; Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos) (5 nariai);*
- *Lietuvos savivaldybių asociacijos-1; UNESCO programų nacionalinių komitetų pirmininkai-2;*
- *nevyriausybinių organizacijų ir (arba) švietimo, mokslo, kultūros, komunikacijos ir informacijos bei darnaus vystymosi ekspertai, kuriuos siūlo Sekretoriatas (6 nariai, buvo 10).*

Taip pat siūloma Komisijos nuostatuose numatyti galimybę **skirti pakaitinį narį**, galimybę organizuoti posėdžius ir priimti nutarimus **nuotoliniu būdu**.

Šiuo metu pagrindinės UNESCO komisijos funkcijos yra šios:

- ✓ informuoti Vyriausybę, atsakingas institucijas apie UNESCO bei jos organų sprendimus ir veiklos programas;
- ✓ propaguoti UNESCO tikslus, telkti inteligentiją ir mokslo darbuotojus UNESCO programoms rengti ir įgyvendinti, teikti jiems informaciją apie šias programas;
- ✓ užtikrinti Lietuvos Respublikos interesų realizavimą rengiant, planuojant, vykdant šalies švietimo, mokslo, kultūros, aplinkos apsaugos, ryšių ir informatikos plėtotei svarbias programas ir projektus;
- ✓ telkti institucijų bei įstaigų pastangas vykdant šalies švietimo, mokslo, kultūros, aplinkos apsaugos, ryšių ir informatikos plėtotei svarbias programas, susijusias su visomis UNESCO veiklos sritimis;
- ✓ bendradarbiauti, plėtoti bendradarbiavimą su užsienio valstybių nacionalinėmis komisijomis, kartu su jomis rengia ir vykdo bendras programas.

Nuostatų projekte numatytos naujos funkcijos:

- teikti **pasiūlymus ir ekspertinį vertinimą Vyriausybei** ir atsakingoms institucijoms dėl valstybės politikos kryptių ir prioritetų įgyvendinant UNESCO veiklą Lietuvoje ir valstybės institucijų veiksmų koordinavimo bei su UNESCO veikla susijusių priemonių įtraukimo į Vyriausybės rengiamus strateginio planavimo dokumentus;
- atlikti UNESCO konvencijų ir rekomendacijų nuostatų, programų ir projektų **įgyvendinimo Lietuvoje stebėseną**;
- informuoti Vyriausybę, atsakingas institucijas, kitas valstybės, savivaldybių institucijas taip pat visuomenę **apie UNESCO priimtus nutarimus ir rekomendacijas**;
- **teikti pasiūlymus dėl Lietuvos Respublikos pozicijų UNESCO** Generalinės konferencijos, Vykdomosios tarybos, konvencijų tarpvyriausybinių komitetų sesijose bei kituose UNESCO renginiuose;
- bendradarbiauti su Sekretoriatu, užsienio valstybių nacionalinėmis komisijomis ir ekspertais, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių institucijomis ir įstaigomis, nevyriausybiniomis organizacijomis, pilietine visuomene, UNESCO geros valios ambasadoriais, UNESCO asocijuotomis mokyklomis, Universitetų dvynių ir tinklaveikos programos (UNITWIN)/UNESCO katedromis, UNESCO programų nacionaliniais komitetais;
- kartą per metus atsiskaityti Vyriausybei už savo veiklą.

Atitiktis Vyriausybės programai: tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

Derinimas: be pastabų suderinta su Aplinkos ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Valstybine kultūros paveldo komisija, Valstybine saugomų teritorijų tarnyba.

Į Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos, Užsienio reikalų ministerijos, Teisingumo ministerijos, Etninės kultūros globos tarybos, Lietuvos nacionalinės UNESCO komisijos pastabas atsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies ir teikiama Derinimo pažyma.

Lieka aktuali pastaba dėl:

- papildomo atstovo iš Lietuvos nacionalinio kultūros centro įtraukimo (*rengėjų nuomone KM pavaldžioms įstaigoms atstovautų KM politinio pasitikėjimo valstybės tarnautojas*). Atkreiptinas dėmesys, kad papildžius Komisijos sudėtį LNKC deleguojamu atstovu, būtų tikslingas ir nevyriausybinių organizacijų papildomo atstovo delegavimas (*reikalingas nelyginis narių skaičius*).

Dalykinio vertinimo išvada:

- Teikiamas projektas tikslintinas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės išvadoje Nr. NV-2656 pateiktas pastabas ir pasiūlymus.
- Projektą siūloma svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje, prieš tai apsvarsčius Tarpinstituciniame pasitarime.

Socialinės politikos grupės patarėja

Nomeda Poderienė

Nomeda Poderienė, tel. 8 706 61 816, el. p. nomeda.poderiene@lr.lt